

Někdy mám to štěstí, že jsem ve stavu beztlíže i s Tebou aneb na co jsem myslel při poslechu nejnovějšího CD Karla Plíhala - Kluziště.

Na začátku loňského léta jsem se vracel z vrchlabského festiválku. V celém autobusu jsme jeli jen dva, já a Karel Plíhal. Vyprávěl, že připravuje hned dva tituly najednou - první bude složený výhradně z písní Josefa Kainara, druhý pak Plíhalův. Dlouho jsem se těšil, až se některý z nich na pultech konečně objeví. A pak se to stalo - vyšlo CD Kluziště. Došlo zřejmě ke spojení obou původních záměrů. Kluziště je delší, než bývá u nás obvyklé, nicméně kratší, než by byly dva projekty samostatné. Je to tak lepší nebo ne? Každý si musí odpovědět sám... Já bych byl přeci jen raději za tituly dva.

Ve skříni, Mám prima den, Myš, Hádej kdo mi píše, Podzim, Když na pavouka sedne blues, Milej pane Dánikene, Víla, Prodavač slonů, Intelektuálky, Dáša křící ze spaní, 'Brej den, Utekl jsem od manželky k mamince, Vodník, O maceškách a tak, Dnes si mi o tobě zdálo, Morseovka, Času je málo, Diga diga do, Levitační, Výlet, Průvan, Nultá hodina, V kině.
MONITOR EMI 2000.

Hned na první pohled mě na Kluzišti zaujal jeho háv. Tajuplně modrá barva, u Karla tak častá, možná někoho poleká. Stejně, jako láká decentně zachycená heligonka na Nohavicově Divném století. Texty uvnitř, jsou u mistrů, kteří se za ně nemusí stydět, samozřejmostí, i když i zde představují takovou malou hru: "Najdi, co všechno zpívám jinak, než jak je uvedeno." Na drobné překlepy jsme si už taky zvykli, autorem písně Diga diga do má být Josef Kainar. Celkově je obal ale určitě z těch lepších, protože víc nedostatků na něm snad nenajdete, a tohle není až tolik.

Pestrost výběru písní je na Kluzišti asi největší ze všech Plíhalových titulů. Od starých Kainarovek jako již zmiňované Diga diga do, přes písně, kde možná Karel spolupracoval ještě s někým - Času je málo (+- Pepa Streichl), přes staré a nevydané písně Plíhalovy - 'Brej den, Prodavač slonů, Utekl jsem od manželky k mamince nebo Ve skříni - po písně úplně nové, jako třeba Morseovka. Objevuje si i Myš, ve velmi zajímavé aranži. Přijely k nám z dálky i Intelektuálky, naopak, celkem správně, Kluziště na Kluzišti není. Velice vysoce hodnotím píseň Levitační, na které se podílel textařsky i Marek Eben a ze které jsem uzmul kousek jako název tohoto zamyšlení. Dalo by se říct, že narozdíl od CD Králíci... má na Kluzišti každá píseň na sobě nějakou zvláštnost nebo až historický odkaz. Je obdivuhodné, jak hlubokou se může stát plochá destička!

První a nejvýraznější novinkou je na Kluzišti hudba. Různorodost skladeb předurčuje, že mohou být aranžovány pestré. Bohaté, až experimentátorské nápady vystupují v kontrastu s

jednoduchostí. Rozhodně je pořád co poslouchat a CD snad ani nelze "nasát" najednou. Na destičce se zvolna střídají páni muzikanti Vojslav Ketman, Miroslav Švihálek, Lubomír Schneider, Petr Vavřík, Pavel Barnáš a zdá se mi, že vidím, jak Karel sedí mezi nimi, popíjí tři kávy najednou a jen tak si lehce brnká - tentokrát nejen na kytaru, mandolínu a klávesy, ale i na banjo. Jako kdyby všichni nespali přemýšlením, co by šlo do písni přidat, zatímco Karel zkouší, co všechno by šlo ještě ubrat. Je to ale naštěstí pořád Plíhal, kdo Kluziště sjednocuje, byť jeho kolegové postupně swingují, zpívají unisono, nebo hrají typicky Plíhalovské keltizující vyhrávky, třeba v Morseovce.

Texty jsou, jak je u Karla výsostí, výborné. Co slovo, to trefa. Ví, co chce říci, a my, jeho publikum, to docela stíháme. Dokonce i texty staršího data narození jsou průzračné a přesné, což u většiny dnešní folkové špičky neplatí. Námitky k textu Utekl jsem od manželky k mamince, které jsem zaregistroval, zřejmě vůbec neberou v úvahu ducha písně. Z některých věcí se věda dělat prostě nemusí. Spíš je škoda, že se na sériová alba nestihne nažít tolik hitovek, kolik jich bývalo na projektech minulých. Z Kluziště "přežije", podle mě, jen píseň Ve skříni.

CD už nepředstavuje Plíhala jen jako tragikomického medvídka, ale dává mu plno podob. V místech, kde Karel zpívá chlapsky (Když na pavouka sedne blues), mi sice připadá trochu cizí, ale pořád je v každé písni jiný, nový a svůj. Možná někde zpívá méně precizně. Je vůbec technická přesnost podmínkou dobrého zpěvu? Není to často spíš třeba o tom, jestli zpěvákovi píseň věřím, či nikoli? Karlovi v tomto směru věřím skoro všechno.

Co na závěr? Kluziště je určitě mimořádným počinem. Po syntetickém CD Králíci... se Karel Plíhal vrací k akustické hudbě, vystihuje atmosférou v baru dopoledne, opět si pohrává s harfou, je opět sebeironický, umí, ale nevytahuje se. Celkově na mě Kluziště působí dixiověji, než Plíhalovy předchozí tituly. Monitor EMI vydal dobrou desku, jen tak dál.

Karel si, již tradičně, ponechal hodně písni v zásobě a tím nám nezbyvá než zase čekat. Řada Kainarovek, Trpaslík Ondřej či píseň o malé katoličce, které hraje dnes na koncertech, za to jistě stojí. Pro pochopení nového CD doporučuji návštěvu nějakého Plíhalova večeru, kde je možné většinu písni slyšet, a pak si zkontrolujte, jak je to na Kluzišti. Úplně jinak.